

ร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ.

ผู้เสนอ นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล กับคณะ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประปาแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายที่ให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับบริการการประปาได้อย่างสะดวก ประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การประปาแห่งชาติ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการประปาแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐานและแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับบริการประปาได้อย่างสะดวก ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การประกอบกิจการประปา” หมายความว่า การประกอบกิจการเกี่ยวกับการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบเพื่อใช้ในการประปา การผลิต การจัดส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา โดยหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนไปยังผู้รับบริการ โดยมีค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น

“น้ำประปา” หมายความว่า น้ำซึ่งผ่านกระบวนการให้สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้โดยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับกิจการประปา

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนประกอบกิจการประปา ภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่ผู้อนุญาตกำหนด

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า คณะกรรมการหรือนายกองการบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้ที่ คณะกรรมการหรือผู้ที่นายกองการบริหารส่วนจังหวัดมอบหมายความเหมาะสม แล้วแต่กรณี

“ผู้ขอใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ซึ่งยื่นขอใบอนุญาต

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการประปาที่ได้รับใบอนุญาต และให้หมาย รวมถึงผู้ประกอบกิจการประปาที่ได้รับยกเว้นให้ไม่ต้องขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับบริการ” หมายความว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับบริการจาก ผู้รับใบอนุญาต

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการหรือนายกองการบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งให้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายความรวมถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา และให้หมายความรวมถึงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย จัดตั้งขึ้น แต่ไม่หมายความรวมถึงนายกองการบริหารส่วนจังหวัด

“องค์การบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัดอื่น

“นายกองการบริหารส่วนจังหวัด” หมายความว่า นายกองการบริหารส่วนจังหวัด ผู้ว่า ราชการกรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงตำแหน่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งเป็น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษเต็มพื้นที่จังหวัด

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และนายกองการบริหาร ส่วนจังหวัดรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายเพื่อยกเลิกหลักการขออนุญาตหรือขอสัมปทาน เพื่อประกอบกิจการประปาจากรัฐมนตรี ตามนัยของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ เพื่อส่งเสริมให้การประกอบกิจการประปาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงปกป้องสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนผู้ให้บริการ ในการได้เข้าถึงและใช้น้ำประปาที่สะอาด มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ในราคาที่

ธรรมต่อทั้งผู้ให้บริการและผู้รับใบอนุญาต บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคารับประปาและค่าบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ

(๓) กำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดให้ได้มาซึ่งน้ำดิบ การผลิต การจัดส่ง และการจำหน่ายน้ำประปา

(๔) ติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและคณะกรรมการทั้งหลายที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการประปา ให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ

(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

หมวด ๒

คณะกรรมการกำกับกิจการประปา

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งแต่งตั้งโดยนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการคณะกรรมการ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการประกอบกิจการประปาเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ภายใต้กรอบนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ

(๒) ออกและเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่

(๓) ตรวจสอบการประกอบกิจการประปาของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

(๔) ออกระเบียบหรือประกาศและกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการของผู้รับใบอนุญาต รวมทั้งกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้บริโภค

(๕) ออกคำสั่งและกำหนดค่าปรับทางปกครอง

(๖) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติและ
คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านการประกอบกิจการประปา

(๘) ส่งเสริมสังคมและประชาชนให้มีความรู้และความตระหนักในการใช้น้ำอย่างประหยัดและ
มีประสิทธิภาพ

(๙) เรียกหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลใด ๆ มาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง
คำอธิบาย ความเห็น หรือคำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดใด ๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

บรรดาคำสั่งที่ใช้บังคับเป็นการเฉพาะราย ให้มีผลเมื่อได้แจ้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้ง
คำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๙ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มี
ความรู้ความเข้าใจ และมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่าสิบปี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการประปา
วิทยาศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การเงิน การบัญชี
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือในสาขาอื่นอันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการประปา ทั้งนี้ การนับ
ระยะเวลาในแต่ละสาขาต่าง ๆ ข้างต้น ให้สามารถนำมารวมกันได้

คณะกรรมการต้องประกอบด้วยกรรมการที่มาจากสาขาการประปาหรือทรัพยากรน้ำ และ
สาขาสาธารณสุขอย่างน้อยสาขาละหนึ่งคน

มาตรา ๑๐ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เว้นแต่เป็น
ผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิก
สภาจังหวัดหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๖) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือ
สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๗) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

มาตรา ๑๑ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระหรือหกปีไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของคณะกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ในระหว่างที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระหนึ่ง ให้คณะกรรมการประชุมกันเพื่อเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบและให้นายกรัฐมนตรีเสนอชื่อบุคคลนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบให้แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๑๔ ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งและภายในเวลาสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการจะประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา ที่เป็นผลให้ได้รับเงินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปาไม่ได้

มาตรา ๑๕ ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๔ กรรมการจะถือหุ้นของนิติบุคคลตามมาตรา ๑๔ ไม่ได้ เว้นแต่เป็นการถือหุ้นของนิติบุคคลโดยการซื้อในตลาดหลักทรัพย์ ตามจำนวนที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อพิจารณาหรือกระทำการอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

วิธีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ มีอำนาจขอให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน หรือบุคคลใดมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการและบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๙ ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อกำหนด หรือคำสั่งใดของคณะกรรมการ ให้มีการบันทึกมติที่ประชุม พร้อมข้อเท็จจริงและเหตุผลไว้ในรายงานการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ของประธานอนุกรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้กรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗

(๒) รับคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการประปา รวมถึงค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา

(๔) ศึกษารวบรวม วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปา สภาพการแข่งขันในการประกอบกิจการประปา การประมาณการความต้องการน้ำประปา ข้อมูลแหล่งน้ำดิบ และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ

(๕) สรุปรายงานการประชุมของคณะกรรมการและอนุกรรมการเพื่อจัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปี ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และจำนวนครั้งที่กรรมการและอนุกรรมการเข้าประชุมและขาดประชุม

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอนามัย

หมวด ๓

การอนุญาตประกอบกิจการประปา

มาตรา ๒๒ การประกอบกิจการประปา แบ่งออกเป็นสองประเภทดังนี้

(๑) กิจการประปาขนาดเล็ก ได้แก่ กิจการประปาที่มีกำลังการผลิตน้ำสูงสุดไม่เกินหนึ่งพันห้าร้อยลูกบาศก์เมตรต่อวัน

(๒) กิจการประปาขนาดใหญ่ ได้แก่ กิจการประปาที่มีกำลังการผลิตน้ำสูงสุดเกินกว่าหนึ่งพันห้าร้อยลูกบาศก์เมตรต่อวัน

มาตรา ๒๓ การประกอบกิจการประปา ต้องได้รับใบอนุญาต

การกำหนดประเภท ขนาด และลักษณะของกิจการประปาที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๔ คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ การยื่นคำขอใบอนุญาต ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ผู้ขอใบอนุญาตยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐาน ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอันมีเขตครอบคลุมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา

(๒) ในกรณีกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ผู้ขอใบอนุญาตยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐาน ณ กรมอนามัย

เอกสารและหลักฐานที่ต้องใช้ประกอบการยื่นคำขอใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด แต่อย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยประเภทหรือชนิดของเทคโนโลยีที่ใช้ในกระบวนการผลิต ผังแนวท่อจ่ายน้ำประปา เอกสารหลักฐานแสดงการยินยอมให้ใช้น้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปา เอกสารหลักฐานแสดงความยินยอมให้ประกอบกิจการประปาจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งของโรงผลิตน้ำประปาและท่อจ่ายน้ำประปา และรายงานการวิเคราะห์อัตราค่าบริการน้ำประปา

ให้กรมอนามัยหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดตรวจสอบคำขอและเอกสารหลักฐาน และเสนอให้คณะกรรมการหรือนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อให้พิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำขอและเอกสารหลักฐานครบถ้วน

ให้คณะกรรมการหรือนายกองการบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตตามคำขอภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับผลการตรวจสอบตามวรรคสาม หากไม่อนุญาต ให้ระบุเหตุผลที่ไม่อนุญาตไว้ด้วย

ถ้าคำขอหรือเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน ให้กรมอนามัยหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดแจ้งผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อดำเนินการแก้ไขภายในสิบห้าวันนับแต่ได้รับคำขอ

มาตรา ๒๖ ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกและเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกใบอนุญาตออกและเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่ทั่วราชอาณาจักร

อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต อัตราค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการประปา และอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ค่าธรรมเนียมตามวรรคสาม ให้ผู้รับใบอนุญาตชำระ ณ สถานที่ยื่นคำขอใบอนุญาต โดยให้ถือเป็นรายได้ของหน่วยงานผู้รับชำระค่าธรรมเนียมนั้น

มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตต้องมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อของผู้รับใบอนุญาต

(๒) ที่ตั้งของสถานที่ผลิตน้ำประปา และผังแนวท่อจ่ายน้ำประปา

(๓) กำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดต่อวัน

(๔) อัตราค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากผู้รับบริการต่อลูกบาศก์เมตร

ใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่สั่งอนุญาต เว้นแต่คณะกรรมการจะประกาศกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามสิบปี

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตโดยอนุโลม

การโอนใบอนุญาตอาจกระทำได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๘ นายกองการบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนนายกองการบริหารส่วนจังหวัดหรือกระทำการอย่างใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาขนาดเล็กจะขยายพื้นที่การให้บริการไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก่อน และต้องได้รับอนุญาตจากนายกองการบริหารส่วนจังหวัดแห่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอันมีเขตครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

(๒) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติในหมวด ๕ ว่าด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับใบอนุญาต

ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือจัดการแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติหรือไม่แก้ไขให้ถูกต้อง หรือเป็นที่เห็นได้ว่าผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถจะดำเนินการตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดนั้น หรือหากปล่อยให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการประกอบต่อไปนั้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้

เพื่อประโยชน์แห่งการบริการสาธารณะ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตต้องให้บริการประปาแก่ผู้รับบริการประปาภายในกำกับของผู้อนุญาตต่อไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้อนุญาตจะมีคำสั่งให้หยุดให้บริการประปาเสียด้วย

มาตรา ๓๑ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๔

มาตรฐานการประกอบกิจการประปา

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานน้ำประปา โดยอย่างน้อยจะต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับสี กลิ่น สารปนเปื้อน เชื้อโรค และค่าทางวิทยาศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของน้ำประปา

การออกประกาศตามวรรคหนึ่งให้นำความเห็นของรัฐมนตรีมาพิจารณาด้วย

มาตรา ๓๓ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานการผลิตและจัดส่งน้ำประปา โดยอย่างน้อยจะต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับชนิดหรือประเภทของเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต ชนิดและรูปแบบของท่อส่งน้ำ มาตรฐานความปลอดภัยในสถานที่ผลิต ปริมาณน้ำสูญเสียในกระบวนการผลิตและจัดส่ง และแรงดันในท่อประปา

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา คุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปา และการรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ดังกล่าว โดยอย่างน้อยจะต้องตรวจวิเคราะห์ให้ครบทุกพารามิเตอร์ของมาตรฐานน้ำประปาและมาตรฐานการผลิตและจัดส่งน้ำประปาตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้กรมอนามัยมีอำนาจหน้าที่ในการสุ่มตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาและคุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปาของผู้รับใบอนุญาต ตามขั้นตอนและวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยจะต้องสุ่มตรวจการประกอบกิจการประปาของผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายปีละสองครั้ง

และให้รายงานผลการตรวจวิเคราะห์นั้นต่อคณะกรรมการและผู้อนุญาตภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันที่ทำการตรวจวิเคราะห์

การสุ่มตรวจตามวรรคหนึ่ง จะดำเนินการโดยบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกรมอนามัยก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕

หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับใบอนุญาต

มาตรา ๓๖ ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบกิจการประปาด้วยตนเองและประกอบกิจการประปาเฉพาะในเขตที่ได้รับอนุญาต

(๒) จำหน่ายน้ำประปาให้กับผู้รับบริการตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงทุกวัน เว้นแต่ในกรณีเหตุสุดวิสัย

(๓) ประกอบกิจการประปาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) ตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาและคุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปาเป็นรายวัน และรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ดังกล่าวตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) เรียกเก็บอัตราค่าบริการไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต ทั้งนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อนุญาต

(๖) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตและตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ ผู้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะเลิกประกอบกิจการประปา ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้า ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่การเลิกประกอบกิจการประปานั้นจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน และยังไม่มียุติบัตรรายอื่นเข้าดำเนินการแทน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านการประกอบกิจการประปาเข้าดำเนินการแทนจนกว่าจะมีผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเข้าดำเนินการแทน

ให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการแทนเป็นผู้รับใบอนุญาตซึ่งมีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เข้าดำเนินการแทนมีสิทธิเข้าไปและใช้สถานประกอบกิจการประปาของผู้รับใบอนุญาตที่เลิกประกอบกิจการประปาได้เท่าที่จำเป็น เพื่อให้การให้บริการประปาสสามารถดำเนินต่อไปได้

การแบ่งรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งความรับผิดชอบและค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาของการดำเนินการแทนระหว่างผู้เข้าดำเนินการแทนและผู้รับใบอนุญาตที่เลิกประกอบกิจการประปา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การเลิกประกอบกิจการประปาตามมาตรานี้ ให้หมายรวมถึงกรณีที่ได้รับใบอนุญาตถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐ ด้วย

มาตรา ๓๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำรายงานการดำเนินการประกอบกิจการประปาเสนอต่อผู้อนุญาตภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของทุกปี เพื่อแสดงผลการดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึง ๓๑ ธันวาคมของปีที่ผ่านมา โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย จำนวนหน่วยน้ำประปาซึ่งผลิตขึ้นในปีนั้น สถิติผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปารายวัน แผนการใช้ การบำรุงรักษา การซ่อมแซม การเปลี่ยนทดแทน รวมทั้งการพัฒนาระบบประปาให้ทันสมัยตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำบัญชีแสดงฐานะการเงินและงบการเงินตามมาตราฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการประปา ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำบัญชีเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาแยกออกจากกิจการอื่น และต้องส่งบัญชีเกี่ยวกับการประกอบกิจการประปาให้ผู้อนุญาตภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันปิดบัญชีตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชี

การตรวจสอบบัญชีของผู้รับใบอนุญาตจะต้องกระทำโดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี

หมวด ๖

การพิจารณาข้อพิพาทและการอุทธรณ์

มาตรา ๔๐ เว้นแต่ในสัญญาจะมีข้อกำหนดว่าด้วยการระงับข้อพิพาทหรือการอุทธรณ์เป็นอย่างอื่น การดำเนินการระงับข้อพิพาทหรือการอุทธรณ์ให้เป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดนี้

มาตรา ๔๑ ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณี

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

หมวด ๗

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในที่ดิน อาคาร หรือสถานประกอบกิจการประปาของผู้รับใบอนุญาตในระหว่างเวลาแปดนาฬิกาจนถึงเวลาสิบแปดนาฬิกา หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา ตรวจวิเคราะห์มาตรฐานการผลิตและจัดส่งน้ำประปา ตรวจสอบกิจการ สมุดบัญชี เอกสารหลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกระทำใดของผู้รับใบอนุญาตที่อาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต

(๒) เข้าไปในที่ดินหรืออาคารของผู้รับบริการในระหว่างเวลาแปดนาฬิกาจนถึงเวลาสิบแปดนาฬิกา เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาหรือตรวจสอบข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยต้องใช้ความระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับบริการจนเกินสมควร

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อผู้อนุญาตในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตได้กระทำความผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเนื่องจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต

เมื่อได้เข้าไปและลงมือตรวจสอบตาม (๑) หรือ (๒) แล้วยังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลาหลังสิบแปดนาฬิกาหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) หรือ (๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการข่มขู่ หรือเป็นการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น หรือเพื่อความสะดวกของเจ้าของที่ดินหรืออาคาร หากได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินหรืออาคารนั้นแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่อาจปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) ในเวลาหลังสิบแปดนาฬิกาก็ได้

มาตรา ๔๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการจัดทำประกาศดังกล่าวให้นำความเห็นของรัฐมนตรีมาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ ที่สั่งการตามมาตรา ๑๘ หรือของผู้อนุญาตที่สั่งการตามมาตรา ๒๘ หรือของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งการตามมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนแก่ผู้อนุญาต คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๑๗ ซึ่งการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

มาตรา ๕๑ ผู้รับใบอนุญาตใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ ยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

ถ้าผู้รับใบอนุญาตใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ (๒) หรือ (๓) นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่ง และวรรคสองแล้ว ยังต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยละห้าของมูลค่าการผลิตน้ำประปาต่อวันตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน

การคำนวณมูลค่าการผลิตน้ำประปาต่อวันตามวรรคสาม ให้นำกำลังการผลิตน้ำประปาสูงสุดต่อวันหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตร คูณกับอัตราค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากผู้รับบริการตามที่ปรากฏในใบอนุญาต

มาตรา ๕๒ ผู้ใดลักลอบใช้บริการของผู้รับใบอนุญาตโดยไม่มีสิทธิ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ บรรดาความผิดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ หรือมาตรา ๕๑ ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้

ในกรณีที่การกระทำความผิดปรากฏต่อพนักงานสอบสวน และผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบ ให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ผู้อนุญาตเพื่อดำเนินการพิจารณาเปรียบเทียบโดยเร็ว

เมื่อผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๕ ในวาระเริ่มแรก ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการไปพลางก่อน จนกว่าพระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ ให้ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการประปาก่อนที่จะพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ เป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

ใบอนุญาตของผู้รับสัมปทานตามวรรคหนึ่งให้มีอายุเท่ากับอายุที่เหลืออยู่ของสัมปทาน แต่ต้องไม่เกินสามสิบปี

มาตรา ๕๗ ให้บรรดาผู้ประกอบการประปาโดยได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องขออนุญาตหรือขอสัมปทานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และไม่ได้เป็นผู้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งตราขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

ใบอนุญาตของผู้ประกอบการประปาตามวรรคหนึ่งให้มีอายุสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ บรรดาคำขอสัมปทานที่ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและยังไม่ได้รับสัมปทาน ให้ถือว่าได้ยื่นคำขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้พิจารณาอนุมัติใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประปาแห่งชาติ พ.ศ. ตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ในปัจจุบันกิจการประปาส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ในความดูแลของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดกฎหมายให้อำนาจหน้าที่แก่หน่วยงานของรัฐเพื่อกำหนดกรอบแนวทางในการกำหนดนโยบายและแผนแม่บทการบริหารและพัฒนากิจการประปาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งขาดการกำกับดูแลมาตรฐานและคุณภาพในการให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนให้เหมาะสมแก่การอุปโภคบริโภค จึงสมควรให้มีกฎหมายเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรฐาน การกำกับดูแล และแผนการบริหารและพัฒนาเกี่ยวกับการประปาของประเทศ เพื่อสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับบริการการประปาได้อย่างสะดวก ประหยัด ปลอดภัย และทั่วถึง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

(๑) พระราชบัญญัตินี้มีความมุ่งหมายที่จะยกเลิกการขอสัมปทานเพื่อประกอบกิจการประปา เพื่อส่งเสริมการประกอบกิจการประปา และปกป้องสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการเข้าถึงและใช้น้ำประปาที่สะอาดในราคาที่ เป็นธรรม บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๕)

(๒) เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติในการจัดทำนโยบายและแผนบริหารและพัฒนาการประปาของประเทศ รวมไปถึงการติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประปา (ร่างมาตรา ๖)

(๓) ให้มีคณะกรรมการกำกับกิจการประปา ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการประปา จำนวนเจ็ดคน โดยมีอธิบดีกรมอนามัยเป็นเลขานุการ (ร่างมาตรา ๗ และ ๘)

(๔) กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งครั้งละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระหรือหกปีไม่ได้ ไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันหรือไม่ (ร่างมาตรา ๑๑)

(๕) ตลอดระยะเวลาดำรงตำแหน่งและภายในเวลาสองปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการจะประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือถือหุ้นของบุคคล คณะ

บุคคล หรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปาไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการถือหุ้นของนิติบุคคลโดยการซื้อในตลาดหลักทรัพย์ (ร่างมาตรา ๑๔ และ ๑๕)

(๖) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการหรือบุคคลใดเพื่อพิจารณาหรือกระทำการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ (ร่างมาตรา ๑๗)

(๗) ให้ประธานกรรมการและกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติงานประจำเต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทนต่าง ๆ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๒๐)

(๘) ให้กรมอนามัยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ รวมไปถึงปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๑)

(๙) การประกอบกิจการประปาแบ่งออกเป็นสองประเภท คือ กิจการประปาขนาดเล็ก และกิจการประปาขนาดใหญ่ โดยแบ่งขนาดตามกำลังการผลิตน้ำ (ร่างมาตรา ๒๒)

(๑๐) การประกอบกิจการประปา ต้องได้รับใบอนุญาต โดยอาจมีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อยกเว้นให้กิจการประปาบางประเภทไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

(๑๑) คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๒๔)

(๑๒) การยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดเล็ก ให้ทำ ณ ที่ทำการองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะตั้งสถานที่ผลิตน้ำประปา ส่วนการยื่นคำขอใบอนุญาตกิจการประปาขนาดใหญ่ ให้ทำ ณ กรมอนามัย โดยกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาเพื่ออนุญาตจะต้องแล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน (ร่างมาตรา ๒๕)

(๑๓) ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดเล็ก และให้คณะกรรมการเป็นผู้อนุญาตการประกอบกิจการประปาขนาดใหญ่ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ถือเป็นรายได้ของหน่วยงานผู้รับชำระค่าธรรมเนียมนั้น (ร่างมาตรา ๒๖)

(๑๔) ใบอนุญาตให้มีอายุไม่เกินสิบปี เว้นแต่คณะกรรมการจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แต่ต้องไม่เกินสามสิบปี (ร่างมาตรา ๒๗)

(๑๕) ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๑๖) ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการประปาขนาดเล็กจะขยายพื้นที่การให้บริการไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บริหารท้องถิ่นแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเสียก่อน และต้องได้รับอนุญาตจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดอันมีเขตครอบคลุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๒๙)

(๑๗) หากพบว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขภายในเวลาที่กำหนด หากไม่แก้ไข หรือหากปล่อยให้อำนาจกิจการต่อไปน่าจะเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายหรือเสื่อมประโยชน์ต่อประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้พักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๑๘) ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต จะต้องให้บริการประปาแก่ผู้รับบริการต่อไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เว้นแต่ผู้อนุญาตจะมีคำสั่งให้หยุดบริการประปาเสียด้วย (ร่างมาตรา ๓๐)

(๑๙) ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตอาจอุทธรณ์คำสั่งต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ แต่การอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนนั้น คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขถือเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๓๑)

(๒๐) คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดมาตรฐานน้ำประปา และมาตรฐานการผลิตและจัดส่งน้ำประปา (ร่างมาตรา ๓๒ และ ๓๓)

(๒๑) คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปา คุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปา (ร่างมาตรา ๓๔)

(๒๒) กรมอนามัยมีอำนาจหน้าที่ในการสุ่มตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำประปาและคุณภาพการผลิตและจัดส่งน้ำประปา โดยต้องสุ่มตรวจอย่างน้อยปีละสองครั้ง (ร่างมาตรา ๓๕)

(๒๓) ผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต โดยจะต้องประกอบกิจการด้วยตนเองภายในเขตที่ได้รับอนุญาต ต้องจำหน่ายน้ำประปาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมงทุกวัน เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย ต้องประกอบกิจการประปาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และต้องเรียกเก็บอัตราค่าบริการไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๓๖)

(๒๔) หากผู้รับใบอนุญาตต้องการที่จะเลิกกิจการประปา ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้อนุญาตทราบล่วงหน้า (ร่างมาตรา ๓๗)

(๒๕) ในกรณีที่การเลิกประกอบกิจการประปานั้นจะทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนรายอื่นเข้าดำเนินการแทนจนกว่าจะมีผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเข้าดำเนินการแทน (ร่างมาตรา ๓๗)

(๒๖) ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำรายงานการดำเนินการประกอบกิจการประปาและงบการเงินเสนอต่อผู้อนุญาตทุกปี (ร่างมาตรา ๓๘ และ ๓๙)

(๒๗) การระงับข้อพิพาทหรือการอุทธรณ์ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในสัญญาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๔๐)

(๒๘) ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ร่างมาตรา ๔๑)

(๒๙) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการตรวจสอบกิจการ เอกสารหลักฐาน คุณภาพน้ำประปา หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ของผู้รับใบอนุญาต และมีหน้าที่รายงานต่อผู้อนุญาต ถึงการกระทำผิดหรือการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาตของผู้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๔๒)

(๓๐) ถ้ากรรมการฝ่ายผิวนข้อห้ามในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ หรือเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือถือหุ้นของบุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคลที่ประกอบกิจการประปา ภายในระยะเวลา

ที่กฎหมายกำหนดห้าม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๓๑) ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๗)

(๓๒) ผู้ใดให้ข้อมูลอันเป็นเท็จหรือบิดเบือนซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาต ผู้รับบริการ หรือบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๔๘)

(๓๓) ผู้ใดประกอบกิจการประปาโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเลิกประกอบกิจการประปาโดยไม่ทำตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินสองหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา ๕๐)

(๓๔) ผู้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และยังต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา ๕๑)

(๓๕) ถ้าการฝ่าฝืนเงื่อนไขนั้นเป็นการฝ่าฝืนด้วยการหยุดจ่ายน้ำประปา หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานตามที่คณะกรรมการกำหนด ต้องระวางโทษปรับเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละห้าของมูลค่าการผลิตน้ำประปาต่อวันตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืน (ร่างมาตรา ๕๑)

(๓๖) ผู้ใดลักลอบใช้น้ำประปาโดยไม่มีสิทธิ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๕๒)

(๓๗) ให้ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ และเมื่อเปรียบเทียบปรับแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๕๓)

(๓๘) ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น (ร่างมาตรา ๕๔)

(๓๙) ในระยะเริ่มแรก ให้คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการไปพลางก่อน และให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน หลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๕)

(๔๐) ให้ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการประปาก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใบอนุญาตมีอายุเท่ากับอายุสัมปทานที่เหลืออยู่ แต่ไม่เกินสามสิบปี (ร่างมาตรา ๕๖)

(๔๑) ให้ผู้ประกอบการประปាក่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยได้รับยกเว้นให้ไม่ต้องขออนุญาตหรือขอสัมปทานเป็นผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใบอนุญาตมีอายุสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๔๒) คำขอสัมปทานที่ยื่นไว้ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ได้รับสัมปทาน ให้ถือว่าเป็นการยื่นคำขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๔)